

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Identifikační údaje

Název ŠVP: ŠVP pro ŠD

Název školy: Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Kolín,
příspěvková organizace

Adresa školy: Kutnohorská 179
280 02 Kolín IV

Ředitel školy: Mgr. Ladislava Vavřincová

Kontakt na školu: tel.: 321 723 092
email: reditelstvi@zskolin.cz
www.zskolin.cz

IČO: 70 831 378

IZO: 110 001 133

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Ladislava Vavřincová

Kontakt na koordinátora: tel.: 321 723 092
e-mail: ladislava.vavřincova@zskolin.cz

Název zřizovatele: Středočeský kraj

Adresa zřizovatele: Zborovská 11
150 21 Praha 1

Kontakt na zřizovatele: tel.: 257 280 111
fax: 257 280 203
e-mail: podatelna@kr-s.cz
datová schránka: keebyyf

Platnost dokumentu od 1. 9. 2017

Charakteristika zařízení

Školní družina je součástí školy a je umístěna v budově školy, jedno oddělení pracuje v nemocnici v Kolíně.

Provoz ŠD se každý rok mění a přizpůsobuje požadavkům rodičů a zákonných zástupců a potřebám dětí. Pravidelně je nabízena činnost ráno, před vyučováním, a po skončení vyučování až do odpoledních hodin.

Souběžně s její činností probíhá v odpoledních hodinách také činnost školních klubů.

Klienty ŠD a ŠK jsou žáci naší školy či žáci, kteří jsou dočasně umístěni v nemocnici Kolín.

Kapacita ŠD je 80 žáků a ŠK 59 žáků.

Posláním ŠD a ŠK je vést žáky k smysluplnému prožívání volného času, napomoci rozvoji jejich vloh a schopností, napomoci jejich všestrannému duševnímu i fyzickému rozvoji. To vše probíhá individuálním způsobem při respektování jejich specifických potřeb.

Pracovníci ŠD spolupracují velmi úzce s učiteli, se zákonnými zástupci žáků, s odborníky z oblasti speciální pedagogiky a psychologie, s lékaři, s pracovníky z odboru sociální péče a s dalšími partnery.

Konkrétní cíle vzdělávání

- vést žáky k aktivnímu využívání volného času
- umožnit žákům všestranný rozvoj osobnosti
- vést žáky ke komunikaci, spolupráci, ochotě pomáhat a k toleranci
- vytvářet a upevňovat poznatky a dovedností v oblasti péče o zdraví a jeho preventivní ochrany
- pracovat s žáky v duchu environmentální výchovy
- upozorňovat na zásady osobního bezpečí a bezpečného chování v silničním provozu

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti rozvíjejí v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. KOMPETENCE K UČENÍ

Učí se s pomocí různých pomůcek, vyhledává potřebné informace. Získané vědomosti dává do souvislostí a snaží se je uplatnit v praktickém životě. Uvědomuje si význam vzdělání pro další život.

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

Všimá si dění okolo, snaží se řešit vzniklé situace a přijímá důsledky svých rozhodnutí. Chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli. Dokáže popsat problém a přivolat pomoc.

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vyjadřuje se srozumitelně, dokáže vést dialog. Dokáže sdělit své potřeby a názory. Rozumí obsahu písemných sdělení a dokáže se také písemně vyjádřit. To vše dle svých individuálních možností.

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Dokáže prezentovat svůj výrobek, posiluje své sebevědomí. Projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu. Spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis. Je tolerantní k lidem odlišným, nemocným či postiženým.

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ, ČINNOSTNÍ A PRACOVNÍ

Respektuje pravidla soužití, chrání své zdraví i zdraví ostatních, podílí se na ochraně životního prostředí. Zvládá základní pracovní dovednosti a snaží se je využít v praktickém životě. Započatou práci se snaží dokončit.

6. KLÍČOVÉ KOMPETENCE K NAPLNĚNÍ VOLNÉHO ČASU

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času. Umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času.

Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program je vytvořen na časové období jednoho školního roku.

Roční plán činnosti školní družiny je rozpracován do deseti bloků. Náplň každého bloku odpovídá období jednoho měsíce a má návaznost na ŠVP. Respektuje individuální schopnosti žáků a sezónní aktivity žáků.

Formy vzdělávání

Školní družina dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání využívá následujících forem:

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost – každodenní činnost přihlášených žáků v jednotlivých odděleních ŠD, popřípadě zájmových útvarů zřizovaných ŠD. Ve ŠK je to pravidelná činnost přihlášených účastníků dle programu ŠK.

Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost – mohou se jí účastnit přihlášení žáci ŠD či ŠK, ale i rodinní příslušníci a další zájemci. Mezi tyto aktivity patří akce ŠD – odpolední či celodenní výlety s kulturní, historickou či přírodní tematikou.

Individuální práce – je základem naší činnosti, protože při každé aktivitě se snažíme respektovat individuální potřeby našich žáků. Patří sem také u některých žáků plnění domácích úloh (na žádost zákonných zástupců) a jejich příprava na vyučování.

Spontánní činnosti – jsou zahrnuty do denního režimu ŠD (např. hry ranní družiny, odpolední klidové činnosti, činnosti při pobytu venku) a jsou pro přihlášené žáky.

Osvětová činnost – je realizována především v oblasti prevence sociálně-patologických jevů, ochrany zdraví a bezpečného chování v silničním provozu.

Obsah vzdělávání

Obsah zájmového vzdělávání vychází z RVP ZŠ. Obsah zájmového vzdělávání neopomíjí žádnou ze vzdělávacích oblastí základního vzdělávání, svou pozornost však zaměřuje především na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Konkrétní rozpracování je v ročním plánu ŠD.

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí školy a orientace v něm

Bezpečnost na cestě do školy, při vycházkách – zásady dopravní výchovy

Rozšiřování znalostí o obci, regionu - důležitá místa (policie, úřady, knihovna...), významné objekty, kulturní a historické zajímavosti

Poznávání okolní krajiny (výlety) - charakteristické znaky, regionální zvláštnosti, významné orientační body

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování ve škole i mimo ni (chování vůči vrstevníkům i dospělým, komunikace s lidmi, chování v jídelně – pravidla stolování aj.)

Projev tolerance, empatie a vzájemné úcty k odlišnostem spolužáků i ostatních lidí, předcházení šikaně

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků.

Podněcování využívat svůj volný čas správným a účelným způsobem

Poznávání způsobu života v nejbližším okolí v toku času - nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí

4. Rozmanitost přírody

Vytváření pozitivního vztahu k přírodě – vycházky, pobyty v přírodě

Pozorování proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - charakteristické znaky, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky

Poznávání nejběžnějších druhů domácích a volně žijících zvířat a jejich základní životní podmínky

Vytvářet povědomí o důležitosti ochrany přírody a životního prostředí - chování k přírodě, třídění odpadů – základy environmentální výchovy

Péče o pokojové rostliny

5. Člověk a jeho zdraví

Dodržování hygienických návyků a zvládání sebeobsluhy

Zdravotní prevence - poučení a péče o zdraví a nemocech, o úrazech a jejich předcházení

Uplatňování preventivní ochrany zdraví a zdravého životního stylu – denní režim, zdravá strava a pitný režim, význam aktivního pohybu

Vytvoření povědomí o nebezpečí užití návykových látek a jejich odmítání

Poskytnutí první pomoci při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc

Uplatňování základních pravidel silničního provozu pro chodce, pro cyklisty – bezpečnost vlastní osoby i ostatních (dopravní výchova)

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- oblast personální:

Při aktivitách dbáme na dostatečné personální zajištění. V některých odděleních, dle specifických potřeb žáků a míře jejich postižení, jsou k dispozici asistenti pedagoga. Pedagogičtí pracovníci se v rámci samostudia i účastí na různých seminářích dále odborně vzdělávají.

- oblast technická:

Pro vstup do ŠD je možno použít bezbariérový přístup. Celá škola je bezbariérová.

- oblast materiální:

ŠD disponuje řadou speciálních didaktických a kompenzačních pomůcek. K dispozici jsou i odborné pracovníky.

- oblast organizační:

V odděleních ŠD jsou žáci s různým druhem znevýhodnění. Vychovatelé úzce spolupracují s třídními učiteli přihlášených žáků, se zákonnými zástupci dětí. K dispozici jim jsou také ŠPZ, školní psycholog a další odborníci a instituce, které spolupracují se školou.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy. Žáci jsou přijímáni do ŠD na základě vyplnění zápisového lístku zákonným zástupcem dítěte. Zápisový lístek se vyplňuje vždy na každý školní rok zvlášť.

V případě předčasného ukončení zájmového vzdělávání ve školní družině je opět nutné, aby žádost o ukončení byla písemná, podepsaná zákonným zástupcem.

V případě soustavného a závažného porušování Řádu ŠD může ředitel žáka ze zájmového vzdělávání vyloučit.

Popis materiálních podmínek

Školní družina využívá pro svou činnost prostory školy a nemocnice. Místnosti využívané školní družinou jsou vybaveny odpovídajícími pomůckami, stolními hrami, časopisy a knihami. Pro sportovní aktivity mohou žáci využívat tělocvičnu školy a školní hřiště. K dispozici jim je také počítačová pracovna. Za pěkného počasí mohou provozovat veškeré aktivity na školním dvoře, kde je umístěný zahradní nábytek. Soustavná péče je věnována dokupování materiálu zejména pro výtvarnou, pracovní, a sportovní činnost. Žáci mohou také pracovat s keramickou hlinou, k dispozici jim je i keramická pec. Sportovní činnost mohou obohatit jízdou na kole či koloběžce.

Vlastní jídelnu škola nemá. Stravování žáků je zajištěno v jídelně Střední průmyslové školy, která přímo sousedí s budovou školy.

Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání je zajišťováno pedagogickými pracovníky – vychovateli i asistenty. Asistence je vázána k potřebám konkrétních dětí v závislosti na kombinaci a hloubce jejich postižení. Všichni pedagogičtí pracovníci rozšiřují spektrum svých vědomostí a dovedností samostudiem a účastí na mnoha odborných seminářích akreditovaných MŠMT.

Popis ekonomických podmínek

Zájmové vzdělávání ve ŠD a ŠK je zpoplatněno příspěvkem za pololetí, který vychází z aktuálního propočtu.

Žáci si do ŠD přinášejí věci osobní potřeby (přezůvky, cvičební úbor...) a některé pomůcky na výtvarnou a pracovní činnost.

Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní vzdělávací program a BOZP úzce souvisí s Vnitřním řádem školy a Vnitřním řádem ŠD. Žáci jsou s ním podrobně seznámeni při zápisu do školní družiny a školních klubů a průběžně po celou dobu docházky do ŠD a ŠK. O bezpečném chování a případném riziku jsou poučováni před každou větší akcí ŠD.

Při činnosti ve ŠD je dbáno na vhodnou strukturu a skladbu činnosti. Je nastaven optimální stravovací a pitný režim. Dbá se na dostatečné větrání a upřednostňuje se pobyt na školním hřišti, vycházky. Žáci pracují s bezpečnými pomůckami, jsou pod stálým dohledem vychovatelů. Prostředky první pomoci jsou dostupné.

V odděleních ŠD se vytváří prostředí pohody a spolupráce. Jsou respektovány individuální potřeby žáků a žáci jsou vedeny k vzájemné pomoci a toleranci. Žáci se mohou sami podílet na plánování činnosti oddělení. O činnosti ŠD a ŠK jsou rodiče i široká veřejnost informováni nástěnkami v prostorách ŠD, ve školních novinách nebo na webových stránkách školy.

PLÁN ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Plán činnosti ŠD je postaven na základech environmentální výchovy a soustředí se také na bezpečnost silničního provozu (na dopravní výchovu). Činnost oddělení ŠD při nemocnici je přizpůsobena zdravotnímu stavu dětí. Činnost ŠK navazuje na činnost ŠD a rozšiřuje ji.

Jeho cílem je:

- v rámci odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti seznamovat žáky se základními znalostmi o přírodě a životním prostředí
- pomáhat vytvářet u žáků kladný vztah ke svému okolí
- vést žáky k tvořivému využívání volného času
- vychovávat žáky k ochraně přírody a životního prostředí, zdůrazňovat vliv ekologie na život člověka
- vést žáky k bezpečnému chování k sobě samému i k okolí
- upozorňovat na bezpečnost silničního provozu, dodržovat základní pravidla
- spolupracovat s rodiči, učiteli a různými institucemi

Hlavní témata :

ZÁŘÍ

- Zážitky z prázdnin
- Společné seznamovací hry
- Cesta do školy a domů bez nehody
- Hygienické zásady ve škole, správnost stolování
- Zdravá výživa, zdravý životní styl
- Vycházky – přechody přes silnice, semaforey, dopravní značky
- Dopravní prostředky – pojmenování, rozdělení, chování v nich

ŘÍJEN

- Příchod podzimu - pozorování změn v přírodě, charakteristické prvky (vycházky)
- Vycházky do přírody - vztah k přírodě, pravidla správného chování v přírodě, ochrana přírody
- 4.10. - Světový den zvířat (povídání, výtvarné práce, akce ŠD)
- Sběr přírodního materiálu – možnosti využití, výrobky z nich
- 20.10. - Den stromů (povídání – význam stromů, poznávání stromů, ochrana; práce různými technikami, akce ŠD)
- Hry dětí a bezpečnost při nich

LISTOPAD

- Výroba papírových draků (akce ŠD)
- Les a život v něm, ochrana lesa, život volně žijících zvířat
- Výroba větrníků
- 20.11. - Světový den dětí (akce ŠD)
- Výroba krmítek pro ptáčky
- Sběr a možnosti využití přírodního materiálu – různé techniky

PROSINEC

- Mikuláš, čert, anděl
- Vánoční výzdoba školy
- Vánoční tradice a zvyky, příprava dáreků
- Příchod zimy – charakteristické znaky tohoto období, změny v přírodě
- Vycházky do historické části města – nejvýznamnější památky

LEDEN

- Vhodné oblečení, hygiena
- Vycházky a pozorování zimní přírody
- Zimní hry – koulování, bobování, stavění sněhuláků (bezpečnost při hrách)
- Péče o ptactvo - přikrmování

- Výroba dárečků pro budoucí prvňáčky

ÚNOR

- Zvířata v zimě – která zvířata můžeme potkat, péče člověka o zvířata v zimním období
- Vycházky – pozorování stop ve sněhu
- 14.2. - svátek sv. Valentýna (výroba srdíček, akce ŠD)
- Třídění odpadů – způsob a význam třídění
- Měsíc masopustních oslav – výroba karnevalových masek

BŘEZEN

- Příchod jara - probouzení přírody, charakteristické znaky – povídání, vycházky, pozorování, poznávání prvních jarních květin
- Zvířata a jejich mláďata
- Poznávání nejnámějších druhů rostlin - herbář
- Výsev semen – pozorování vývoje rostliny
- Práce na zahradě
- 21.3. - Mezinárodní den lesů - význam lesů pro člověka, druhy lesů, základní druhy stromů (akce ŠD)
- 22.3. - Světový den vody - význam vody pro člověka, voda kolem nás (akce ŠD)

DUBEN

- Velikonoce – tradice a zvyky, symboly (pomlázka, kraslice atd.), výzdoba školy
- Světový den zdraví – první pomoc při úrazu
- Vycházky do okolí školy – bezpečnost v silničním provozu
- Měsíc bezpečnosti – bezpečnost v silničním provozu, dodržování dopravních předpisů pro chodce a cyklisty
- Vybavení cyklisty
- 22.4. - Den Země – udělej něco pro svou Zemi (povídání o zásadách chování člověka ke svému okolí, k přírodě; sběr odpadků v okolí školy)

KVĚTEN

- Jarní práce na zahradě
- 2.5. - Svátek matek
- 3.5. - Den Slunce – výtvarná soutěž „Sluníčko“ (akce ŠD)
- Vycházky - pozorování zahrádek – květiny, kvetoucí stromy, jarní práce na zahradě
- 15.5. Mezinárodní den rodiny – význam rodiny, chování v rodině, vztahy, práce: „Namaluj svou rodinu“ (akce ŠD)
- Zásady správného chování v přírodě

ČERVEN

- 1.6. - Mezinárodní den dětí (akce ŠD)
- 5.6. - Světový den ŽP – povídání o zásadách chování k ŽP, vycházka, výtvarné zpracování
- Správné využití volného času
- Bezpečnost dětí během prázdnin
- Letní oblečení, vybavení na výlety
- Hry a soutěže na školním hřišti, bezpečnost
- Chování v přírodě při vycházkách, výletech

Činnosti školní družiny:

Odpočinková činnosti:

- klid na lehátku, na koberci
- poslechové činnosti
- klidové společenské hry
- prohlížení a četba dětských knih a časopisů, encyklopedií
- volné malování, omalovánky
- povídání si
- vycházky
- činnosti individuální i řízené
- společenské hry

Rekreační činnosti:

- aktivní a náročnější pohybové hry
- sportovní hry na hřišti, v tělocvičně, soutěže
- delší vycházky, výlety
- společenské hry

Zájmové činnosti:

- konstruktivní stavebnice
- práce s různými materiály
- výtvarná činnost – používání různých technik
- využití školní kuchyně
- hry v přírodě
- rozhovory o přírodě, zvířatech, chování v přírodě
- práce s dětskou zábavnou i naučnou literaturou
- tábornické dovednosti
- lidové zvyky a tradice
- nácvik přísloví, hádanek, říkadel
- dramatizace
- poslech lidových a dětských písní

Sebeobslužná činnost:

- zásady osobní hygieny
- zásady správného stolování
- zásady společenského stolování

Příprava na vyučování:

- vypracovávání domácích úkolů – se souhlasem rodičů
- zábavné procvičování učiva
- didaktické a smyslové hry
- rozvoj jemné motoriky
- upevňování školních poznatků v běžné činnosti

Dodatek č. 1

Od 1. 9. 2024 Usnesením č. 030-33/2024/ZK ze dne 29. 4. 2024 se stává nástupnickou organizací ZŠ Pečky.

Charakteristika zařízení

Školní družina je součástí školy a je umístěna v budově školy, jedno oddělení pracuje v nemocnici v Kolíně a další na odloučeném pracovišti v Pečkách.

Provoz ŠD se každý rok mění a přizpůsobuje požadavkům rodičů a zákonných zástupců a potřebám dětí. Pravidelně je nabízena činnost ráno, před vyučováním, a po skončení vyučování až do odpoledních hodin.

Souběžně s její činností probíhá v odpoledních hodinách také činnost školních klubů.

Klienty ŠD a ŠK jsou žáci naší školy či žáci, kteří jsou dočasně umístěni v nemocnici Kolín.

Posláním ŠD a ŠK je vést žáky k smysluplnému prožívání volného času, napomoci rozvoji jejich vloh a schopností, napomoci jejich všestrannému duševnímu i fyzickému rozvoji. To vše probíhá individuálním způsobem při respektování jejich specifických potřeb.

Pracovníci ŠD spolupracují velmi úzce s učiteli, se zákonnými zástupci žáků, s odborníky z oblasti speciální pedagogiky a psychologie, s lékaři, s pracovníci z odboru sociální péče a s dalšími partnery.